

Lélekzet

Kecskeméti Evangélikus Gyülekezet hírlevele - 2017/1. szám - Húsvét

Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt!

A húsvéti köszönés így hangzik: Krisztus feltámadt! Mire a válasz: Valóban feltámadt! E köszönés bizonyágtétel a húsvéti evangéliumról: Jézus feltámadt, legyőzte a bűn és a halál hatalmát. A válasz pedig hitvallás: A hír igaz, hittel vallom, hogy feltámadt az Úr.

Amikor Jézus földi szolgálata végén háromszor beszélt tanítványainak arról, hogy szenvedés vár rá, azt is elmondta, hogy a harmadik napon feltámad, ők azonban ezt nem értették. A főpapok viszont emlékeztek rá, ezért Pilátustól engedélyt kértek a sír őrzésére, mert attól féltek: a tanítványok ellopják a testet és elterjesztik a „hazugságot”. Jézus követői azonban zavarodottak, összetörték a keresztre feszítés után, és húsvétkor is értetlenül hallgatják a feltámadásról szóló híradást. Csak az győzi meg őket, amikor személyesen találkozhatnak a feltámadt Krisztussal.

Sokan kutatják a feltámadás bizonyítékait, de semmi kézzel foghatót nem találnak. Bizonyíték csak az lehet, ha Jézus megszólít, és jelenlétével eltörli kétségeinket, erősíti hitünket.

Elgondolkodtató a tanítványok magatartása.

Ha hazugság lenne a feltámadás, akkor a Tizenkettő kezdettől fogva magabiztosan terjesztené azt, hogy Jézus Úr a halál felett. Hivatkoznának Jézus jövendöléseire, húsvét hajnalán diadalmasan vonulnának a sírhoz és tömegeket toboroznának, hogy lenyűgözzék őket az üres sír látványával.

Ám ez nem így történik. Az asszonyok könnyek között mennek és a testet akarják kenetel megkenni. Mária kertésznek hiszi a Feltámadottat, és az „elszállított holttest” visszavitelének lehetőségéről érdeklődik. Az apostolok bezárkóznak, és rettegnek a jövőtől. A két emmausi tanítvány tud az asszonyok bizonyágtételéről, mégis búsan ballag hazafelé. S

Támás kétségbe vonja társai szavát és ezt mondja: „Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.” (Jn 20,25)

Szükséges az, hogy Jézus jöjjön, szóljon és megmutassa a sebeit, hogy követői elhiggyék: Valóban feltámadt! És Jézus jön és jelenlétével bizonyít. Nemcsak akkor, hanem ma is. Hiszen nekünk is szükségünk van rá, hogy a húsvéti híradásra a hit meggyőződésével feleljünk.

Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt!

Hulej Enikő

HÚSVÉTI HÍRADÁS

Látsz halott arcot és hulló virágot:
mindenütt a halál hatalmát látod,
és gyászod terhét roskadva viszed,
ha nincsen húsvéti hited.

Ha sír a gyász, a bánat mi vigasztalna más:
a Krisztus él, feltámadt, és van feltámadás!
A sötét felhő széled, áttör a napsugár,
mert győzött Ő, az Élet! Új élet útja vár.

Miért nem emeled fel könnyes arcod?
Miért vívod mindig egyedül a harcot?
Soha nem talál békét a szíved,
ha nincsen húsvéti hited.

Szólj, diadalmas ének, mint boldog híradás
a bánkódó szíveknek, hogy van feltámadás!
Az élő Megváltóra ki egyszer rátalált,
a nagy Vigasztalóra, nem retteg sirt, halált!

Nem hallod a Feltámadott hívását?
Nem hallod igéjét, vigasztalását?
Ő minden benne hívón segített!
Mért nincsen húsvéti hited?

Szólj, diadalmas ének, és szárnyalj, mint a szél!
Szállj északnak és délnek, és hirdesd: Jézus él!
Az élő Krisztus Jézus jár velünk szüntelen.
Ha szent nyomába lépünk, mienk a győzelem!

Túrmezei Erzsébet

Ökumenikus imahét

Január harmadik hetében – mint minden évben, úgy idén is – ökumenikus imahetet rendeztek, ami nagy jelentőséggel bírt gyülekezetünk életében, ugyanis ezúttal mi voltunk az esemény házigazdájai. Hétfőtől szombatig minden nap délután öt órakor a mi templomunk adott otthont Kecskemét keresztény közösségeinek, akik most egy héten keresztül együtt élték meg az istentisztelet szeretetközösségét.

A hét igéje 2Kor 5,14–20 volt, ahol Pál apostol arról beszél, hogy Krisztus szorongató szeretete a megbékélésre szólítja fel a benne hívőket. Az istentiszteletek alkalmával a különböző felekezetek lelkipásztorai ennek az igének egyes szakaszairól prédikáltak. Eleget téve Pál szavainak, már az istentiszteletek liturgiája is a megbékélés és az egység szolgálatában állt. Hiszen minden alkalom kezdetén a különböző felekezetek tagjai egy szívvel és egy lélekkel énekelték az énekeskönyvünkben is megtalálható *Bár szétszakadva él az egyház, Jézusban mégis egy lehet* kezdetű éneket, amely a hét végére egyfajta himnuszává vált az idei ökumenikus imahétnek. Ezt közös imádságok, hitünk közös megvallása, az ökumenét alátámasztó igék olvasása követte, majd ezek után hallhattuk a lelkipásztorok igehirdetését, végül együtt imádkoztuk az Úrtól tanult imádságot, amit olykor a béke jelével zártunk, majd Isten áldásával térhettünk haza.

Az első nap *Hulej Enikőt*, gyülekezetünk lelkészét hallhattuk, aki megnyitotta az imahetet és az ökumenéről beszélt a reformáció évében, ami nem a széthúzásról, hanem az egységről kell, hogy szóljon.

Kedden *Feczák László* görög katolikus pap beszélt arról, hogy ne test szerint álljunk szembe egymással, hanem lélekben legyünk egyek.

Szerdán abban a kivételes eseményben volt részünk, hogy *Bábel Balázs* római katolikus

érsek jött el templomunkba, hogy a maga tiszteletteljes, mégis közvetlen igehirdetésében elmondja azokat a „nagy lépéseket és közös futásokat”, amelyek közelebb hozták egymáshoz az egyházakat a múltbéli ellentétek ellenére.

Csütörtökön *Kuti József* református lelkész beszélt nekünk élet közeli példáival arról, hogy mit a jelent a közös megújulás, a múlt magunk mögött hagyása és a közös jövőbe tekintés.

Pénteken *Mike Sámuel* baptista lelkipásztor tett bizonyosságot a jelenlévők előtt Krisztus mindenki felé kivétel nélkül odaforduló szeretetéről.

Szombaton pedig gyülekezetünk lelkésze és mentorom, *Kis János* tartotta az ökumenikus imahét záró alkalmát, ahol bemutatta és meg is jelenítette azt a falat, amely az elmúlt évszázadokban a felekezetek közé állt. Ezt falat pedig az ökumenét jelképezve közösen lebontottuk, és annak darabjait jelképesen egy-egy méceses formájában haza is vihettük.

Úgy hiszem a 2017-es ökumenikus imahét nagyon jól sikerült, mert rengeteg lelkileg erőt adó igehirdetést, a különböző keresztény felekezetek tagjainak közösségi élményt, lelkipásztorainknak pedig jó hangulatú közös szolgálatot nyújtott. Számomra különösen nagy élmény volt, mert teológushallgatóként nemcsak lelkileg épültem az igehirdetésekből, de a hat különböző igehirdetést végighallgatva rengeteget tanultam is tőlük.

Hegedüs Gábor

Nyári előzetes

Konfirmandus tábor Töserdön: jún. 19–23.

Ifjúsági tábor Bonyhádon: jún. 26–júl. 1.

Napközis tábor a templomnál: júl. 25–27.

Ökumenikus női világimanap

2017-ben – immár 20. alkalommal – rendezték meg az ökumenikus női világimanapot Kecskeméten. A rendezvényen résztvevő öt gyülekezet lányai, asszonyai közösen gondolkodtak el a 2017. év témájáról Mt 20,13 alapján: *Igazságtalanul bánok-én veled?*

A rendezvénysorozat „házigazdája” idén a Fülöp-szigetek volt. A liturgiafüzet segítségével és *Vetéssy Katalin* előadásából megismerhettük az ország kultúráját, földrajzi adottságait, természeti kincsét, társadalompolitikáját, és beszélgettünk a füzet elején található képről is. A liturgia során meghallgattuk három filippínó asszony élettörténetét, sorsát, egyes nők kiszolgáltatott helyzetét és a nehéz életkörülményeket. Gondolkoz-

tunk az alkalmat meghatározó mondatról is: „Informáltan imádkozni – imádkozva cselekedni.”

Az idei évben a magyar gyülekezetekben összegyűlő perselypénz egy részét külföldre küldik segítségként, valamint egy, a témához illeszkedő kiemelt projektet támogatnak: a Jándon elindult *felebarát missziót*.

Abban a csodás helyzetben vagyok, hogy másodjára vehettem részt ezen az alkalmon, és mindkétszer segíthettem a liturgia során. Ezúton is köszönöm *Enikő* néninek, hogy bevezetett ebbe a csodálatos közösségbe, és segített, hogy segíthessünk.

Fülöp Anna

Et resurrexit tertia die „És harmadnapon feltámadott”

Nem tudom, milyen körülmény játszott közre abban, hogy egyházkerületünk a családi missziói napot nem a pünkösd, hanem a böjti időszakban szervezte meg, de nagyon jó döntés volt. Az április 1-jén, Bonyhádon jelen levő mintegy ezerháromszáz evangélikus valódi felszabadító örömhírt kapott.

A nyitó áhítaton *dr. Szabó Lajos*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora hirdetett igét Lk 24,1–7 alapján, amely így kezdődik: „*A hét első napján pedig...*”, aztán így folytatódik: „*Nincsen itt, hanem feltámadt.*”

Az igeszakaszból általam kiragadott részek különösen is kedvesek a számomra. Korábban, egy másik evangélikus alkalmon hangzott el az előadótól, hogy nekünk, keresztényeknek a vasárnap a hét első napja, amikor ünnepelünk, hogy aztán a – magyar nyelvünkben kicsit szerencsétlenül hétfőnek nevezett – következő napon lélekben meg erősödve helytálljunk ott, ahova az Úr állí-

tott minket.

A hét első napján, amikor az asszonyok a sírhoz mentek, üres sírt találtak. *Pilinszky János* írja: „Mert megölhették hitvány zsoldosok, / és megszűnhetett dobogni szíve – / Harmadnapra legyőzte a halált. / Et resurrexit tertia die.”

Várszegi Asztrik OSB pannonhalmi bencés főapát és *Gáncs Péter* püspök *Pannonhalmától Wittenbergig* alcímű beszélgetése nem a politikai korrektség, hanem a testvéri szeretet jegyében zajlott. A beszélgetők nem kerültek meg egyetlen témát sem *Luther Mártontól* kezdve, a menekült-kérdésen át, az úrvacsora vételéig. Néhány szívemben maradt mondatot, mondattöredéket idézek: jellemezzen minket az a szelíd szépség, mint Krisztus arca. Isten neve: irgalom. A bencés regula pedig egyikkönknek sem válna kárára; így szól: „Őrizd meg a rendet, és a rend megtart, megőriz téged.”

A szikrázó napsütésben, a kertben elköltött szendvics-ebéd közben lehetőségünk volt

megölelni régi és új ismerőseinket, hogy azután a délutáni, szabadon választható programok valamelyike mellett hozzunk – nem könnyű – döntést.

Tovább lehetett gondolni a nyitó ígértét, elmélkedni arról, hogyan lehet segíteni új gyülekezetek születését, meg lehetett ismerkedni üldözött keresztények sorsával, élvezni lehetett Luther zenés életrajzi történetét, és a reformátorról készült rajzfilm is várta az érdeklődőket.

Radosné Lengyel Anna egyházkerületi felügyelő a felügyelők fórumára *Hernády Zolt* történetét hívta meg beszélgetésre, *Hit és társadalom* címmel. Én ezen a programon vettem részt. A lendületes, magával ragadó, magánéleti témákat sem nélkülöző előadásból az a néhány gondolat, amit most felidézek, kissé talán érthetővé teszi a lelkesedésemet. Íme: a szerencse forgandó, a becsület állandó. Az ember az idők folyamán nem változott, csak nehezebb lett a sorsa és távol került tőle a halál hétköznapi valósága. A koporsóra paplant vásárolunk, hogy ne halljuk a göröngyök dübörgését. A hit lényege a felebarát szeretete.

Hernády Zolt az alkalmat Luther 94. és 95. tételével zárta. *„Buzdítsuk azért a keresztényeket, hogy fejüket: Krisztust, bűnhődésen, halálon és poklon át is követni igyekezzenek, és abban bízzanak, hogy inkább sok szorongattatáson át, mintsem a béke biztonságán át jutnak be a mennybe (ApCsel 17,22).”*

A záró istentisztelet üzenetei számomra:

Legyen súlya Jézus szavának! Jézus Krisztus számít rád, és veled van.

Az alkalom végén útra indító ima:

Vidd magaddal az életörömöt. Légy hálás Istennek az életedért.

Vidd magaddal a feltámadott, élő Jézust.

Vidd magaddal és őrizd szívedben mindazt, ami megérintett ezen a napon.

Vidd magaddal a neked szóló evangéliumot.

Vidd magaddal azokat a vonásokat, amelyeket önmagaddal kapcsolatban felismertél ezen a napon. Örülj a jónak, és légy bátor szembenézni hiányaiddal és bűneiddel.

Vidd magaddal Isten szeretetteljes pillantását.

Vidd magaddal a közösség élményét. Erősítse szívedet minden élethelyzetben, hogy Krisztus tanítványai közé tartozol.

Vidd magaddal Krisztust, aki életét adta barátaiért.

Vidd magaddal a jövőbe tekintő bátorságot. Ne feledd, hogy Krisztus szeretetének sohasem lesz vége.

Vidd magaddal a reményt.

Őrizzen és áldjon meg téged minden utadon a mindenható Isten, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Ámen.

Komlódiné Alföldi Erzsébet

Idén április elsején, szombaton rendezték meg az egyházkerületi missziói napot. Mi, az ifjúság már pénteken Bonyhádon lehetünk, és részt vehettünk az ifjúsági találkozón is. Megérkezésünk után egy áhítaton vettünk részt, majd közösen énekeltünk ifjúsági énekeket. Utána elkezdődött a krimis játék, ami nagyon izgalmas volt. Ennek végétével még kártyáztunk, játszottunk a többi ifivel. Ez késő estig eltartott, így mikor bedöltünk az ágyba, már kellően elfáradtunk.

Reggel a missziói nap kezdő áhítatán vettünk részt, majd csoportokban beszélgettünk önmagunk és más emberek viszonyáról. Ezután sokféle program közül választhattunk. Jó volt találkozni az ország különböző pontjából érkező fiatalokkal. Végül részt vettünk a záró áhítaton, ahol úrvacsorázhattunk is.

Nagy élmény volt ez a két nap mindannyiunk számára. Köszönjük a lehetőséget!

Molnár Dóra

Soltvadkerti Koráléneklési verseny

Április 8-án, szombaton kilenc gyermekkel országos koráléneklési versenyen vettünk részt Soltvadkerten. A versenyt evangélikus iskolák és gyülekezetek számára hirdették meg. A helyszínen kilenc városból tizenkilenc csoport jelent meg, összesen száznolcvan résztvevő.

A verseny három korcsoportban zajlott. Mi, kecskemétiak az I. és II. korcsoportba nevezünk be összesen tizenegy gyermekkel. I. korcsoport: *Fülöp Dorka, Gerhát Balázs, Ittész Agnes, Katona Bálint, Kiss Adrienn, Kullai Véda*; II. korcsoport: *Gerhát Domonkos, Ittész Márta, Jakab-Tóth Kornélia, Katona Léna, Pethő Sára*.

Felkészülésükre heti egy alkalom jutott 20-25 percben a vasárnapi igehirdetés ideje alatt. Korcsoportonként két-két kötelező és egy-egy szabadon választott éneket tanulunk meg két-két versszakkal – az előírásnak megfelelően fejből. A gyerekek nagy lelkesedéssel jöttek a próbákra, ahol gyorsan összecsiszolódott a csapat, hamar átvették a felkészülés gyors tempóját. Külön öröm volt számomra a versenyzők jó hangú adottsága, tiszta hallása, jó magaviselete, mely sokban megkönnyítette a közös munkát. A verseny előtt fontosnak tartottam a főpróbákat, melyekre két alkalommal az istentisztelet végén került sor – sok tanulsággal. Soltvadkertre sajnos csak kilenc gyermek tudott eljönni.

A rendezvény az iskola szép nagy imatermé-

ben zajlott rengeteg résztvevővel és érdeklődővel. A zsűri tagja *Ecsedi Klára* és *Szebik Attila*, a zsűri elnöke *dr. Bence Gábor* egyházenész volt. A versenyző „kórusok” miniket kivéve mind evangélikus egyházi iskolából érkeztek. A helyszínen szembesültünk azzal is, hogy mi milyen kevesen vagyunk. Szerencsére a gyerekek lelkesedését ez nem lombozta le; nagyon bátran, szépen, hibátlanul énekeltek. Ez önmagában már egy nagy ajándék volt. Hatalmas dicséret mindannyiójunknak, és külön köszönet az orgonán kísérő édesanyámnak is! A versenyt követően finom ebédet kaptunk, majd ellátogattunk a híres vadkerti cukrászdába egy-egy fagyira.

Ezt követően az eredményhirdetésen nagy öröm volt számunkra, hogy a II. korcsoportban a hét résztvevő csoport között a kecskeméti „nagyok” (négy szereplővel) 2. helyezést értek el, és különdíjat is kaptunk. Az ezzel járó ajándékokat közösen szétosztottuk, senki sem jött haza üres kézzel, de a legnagyobb ajándék úgy gondolom az, hogy már most várják a gyerekek a következő próbákat, lehetőségét a közös munkára, éneklésre.

Köszönet a szülőknek a sok biztatásért!

Külön köszönet a szervezésben, utazásban és egyéb logisztikai munkában való segítségért *Hulej Enikő, Kis János* és *Hegedüs Gábor* lelki vezetőinknek, lelkszeinknek!

Orosz Lilla

Evangélikus-református teológiai esték

Évtizedek óta hitünkben erősítő, érdekes, jó hangulatú eseménynek bizonyulnak Kecskeméten az evangélikus-református teológiai esték. Az alkalomra általában a tavasz kezdetén, a református gyülekezet valamelyik helyiségében szokott sor kerülni, ahol szakavatott előadók előadásai révén ismerhetjük

meg protestáns egyháztörténetünk érdekes, sokszor kevésbé ismert részleteit.

Ez évben a református gyülekezet Tóth Endre terme biztosított helyet az alkalomnak, melynek az adott különleges jelentőséget, hogy idén a reformáció kezdetének 500. évfordulójára emlékezünk. A számos más program

miatti 18 órai kezdés ellenére nagyszámú érdeklődő jelent meg.

Az első nap, március 8-án a korábban a kecskeméti református gyülekezetben is szolgáló *dr. Lányi Gábor* teológiai adjunktus tartott előadást *Kálvin János* életútjáról. Az életpálya számos ismeretlen mozzanatát is megismerhettük, az *I. Ferenc* király palotájára tűzött miseellenes plakátoktól kezdve egészen a genfi gyülekezet megalapításáig. Még a reformáció történetét valamelyest ismerő hallgató számára is új volt, hogy Kálvin genfi gyülekezetében – az előadó kifejezésével élve – a menekült francia evangéliumi keresztények (más terminussal: a hugenották) szereztek meg a döntő befolyást, kerültek többségbe.

„Szeretem Luthert” – e szavakkal nyitotta meg március 9-i előadását *Lupták György* püspök-helyettes, a Bács-Kiskun Evangélikus Egyházmegye esperese. A kiskőrösi lelkész természetesen közel sincs egyedül álláspontjával. Előadása végigkövette Luther életútját a gyermekkortól, a szerzetesi életben bekövetkezett meghasonlástól, az 1521-ben, a worms birodalmi gyűlésen kimondott „Itt állok, más-ként nem tehetek” elhívott, dacos kiállásán át egészen evangéliumi hitelvei győzelméig.

Az előadásokat követően kérdéseket lehetett feltenni az előadóknak, és tartalmas beszélgetés alakult ki. Az alkalmak *Varga Nándor* és *Kis János* lelkészek imájával fejeződtek be.

Károlyfalvi József

Jubileumi konferencia a jubileumi évben

Beszámoló a 10. Luther-konferenciáról

Révfülöp, 2017. január 27–29.

Immár tíz éves hagyomány, hogy január utolsó hétvégéjén a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban Luther-konferenciát rendeznek. Az idei alkalom a konferenciák számát tekintve és a lutheri reformáció kezdetének 500. évfordulója miatt is jubileuminak mondható. Az előző mondatban szándékosan hangsúlyoztam, hogy 2017 – jóllehet református testvéreink is megemlékeznek róla, sőt egyes katolikus teológusok is pozitívan emlegetik – a *lutheri* reformáció évfordulója, hiszen mégis csak elsősorban a *Luther Márton* wittenbergi szerzetes által elindított folyamat kezdetére emlékezünk. Erre helyezte a hangsúlyt *iff. dr. Hafenscher Károly* evangélikus lelkész, a reformációi emlékévé miniszteri biztosa is, aki *Reformáció-emlékévé – Luther-év – Krisztus-év* című nyitó előadásában rámutatott, hogy az emlékévé lehetőséget kínál arra, hogy ne (csak) a reformáció, ne is (csak) Luther, hanem maga Krisztus kerüljön a

középpontba, hiszen ez volt és ez ma is a reformáció legfőbb törekvése.

Dr. Reuss András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professzor emeritusa *A lutheri reformáció és az egy, szent, katolikus (egyetemes) és apostoli egyház* címmel tartott előadást. A *Nicea-konstantinápolyi hitvallás* – amely az *Apostoli hitvalláshoz* hasonlóan a kereszténység közös hitvallása – harmadik hitágazata kapcsán Reuss professzor az *Ágostai hitvalláson*, valamint Luther és *Philipp Melancthon* (1497–1560) más művein keresztül azt mutatta be, hogy Luther és követői mennyire ragaszkodtak az egyház egységéhez. Írásaikban azt hangoztatták, hogy ők nem tanítanak semmi mást, mint amit az egyetemes (katolikus) egyház korábban is tanított. Csupán a visszaéléseket kívánták elhagyni, de nem kívántak elszakadni a nyugati kereszténységet addig összefogó katolikus egyháztól. Ahogy az előadó fogalmazott: az akkori egyházszakadás a középkori egyház „üzemi

balesete” volt.

Dr. Ittész Gábor világi teológus *Luther diszputációja a skolasztikus teológia ellen* című írását mutatta be, amely még valamivel a reformáció kezdetének tartott 95 tétel előtt, 1517 szeptemberében született, mégis kidolgozottabban megjelennek benne a reformatori tanítások. Az előadó ennek kapcsán rámutatott, hogy az voltaképpen csak hagyomány és egyháztörténeti konszenzus kérdése, hogy a reformáció kezdetét éppen 1517. október 31-hez kötjük, hiszen ebből az időszakból számos más eseményt vagy iratot is tekinthetnénk a reformáció kezdetének.

Dr. Fabiny Tibor irodalomtörténész *Hamlet, a wittenbergi diák* című előadásában elsősorban arról beszélt, hogy a Hamletben és *Shakespeare* műveiben hogyan köszönnek vissza biblikus és lutheri gondolatok.

Dr. Fábri György társadalomkutató, az Északi Evangélikus Egyházkerület felügyelője népszámlálási és közvélemény-kutatási adatok alapján a magyar evangélikusság

lélekszámának és a hívek egyházhoz való kötődésének drasztikus csökkenését mutatta be, amely még a többi keresztény felekezetéhez képest is nagyarányú. Ennek okait keresve rendkívül kritikusan szövegezte egyházunk oktatási és missziói stratégiájáról, illetve ezek hiányáról, illetve az egyházi médiáról, pedig – mint arra az előadó rámutatott – 500 évvel ezelőtt a lutheri reformációnak éppen ezek a területek voltak az erősségei. A kritikus hangvétel talán ünneprontásként hathatott volna a jubileumi évben, Fábri felügyelő úr gondolataiból mégis sokkal inkább az egyházért való aggodalom és tenni akarás érződött.

A konferencia úrvacsorás istentisztelettel zárult, melyen *Ittész János* nyugalmazott püspök hirdette Isten ígését. Rövid írásomban csak néhány gondolatot tudtam kiemelni a tartalmas és lutheránus identitásunkat erősítő előadásokból, melyek többsége a Youtube-on meghallgatható.

Ittész Ádám

Luther Márton gyermekkkora és ifjúsága

Az újkor hajnalán nagy változásokkal és az ezzel járó feszültségekkel terhes kor köszöntött Európára, amely a reformáció számára előkészítette a talajt. A reneszánsz – a görög és római kultúra kincseinek felfedezése – a földi életre irányította az emberek tekintetét. Életeszményeiket ehhez igazították. Az egyház elvesztette kizárólagos tekintélyét az emberek gondolkodásának és életformájának kialakítása felett. A pápai udvar és a pápák pénzhétsége és erkölcstelen életvitele csak siettetta a reformok, változások szükségességét. Az újító szándékú zsinatok nem tudták megváltoztatni a helyzetet. Megérett arra a helyzet, hogy radikális reform változtassa meg az egyház s benne az emberek gondolkodását. A változtatás azonban, mint mindig, feszültséggel járt.

Amerika felfedezésével nemcsak az emberek ismerete bővült, de a társadalmi és gazdasági életben is nagy változás történt. A kereskedelem és pénzgazdálkodás fellendülése folytán kialakulóban volt az egységes paraszti réteg mellett az iparral és kereskedelemmel foglalkozó társadalmi réteg.

A változások gyors terjedését nagyban elősegítette a könyvnyomtatás felfedezése, amely a társadalom széles rétege számára tette lehetővé a kultúra terjedését, az új felfedezések gyors megismerését.

Az Európa nagy részét átfogó császárság hatalma is gyengülőben volt. Német területen a fejedelemségek hatalmának növekedése és a köztük lévő konfliktusok feszültté tették a politikai helyzetet.

7 Mindezek a belső és külső változások jelen-

tették a hátteret, amelyben a reformáció útjára indult és *Luther Márton* megszületett.

Luther ősei visszamenően mind parasztok voltak. Maga is így emlékezik rá: „Paraszt fia vagyok, apám, nagyapám és őseim igazi parasztok voltak.” *Luther Márton* 1483. november 10-én született a tübingiai Eislebenben. Édesapja nem örökölt földet, ezért a paraszti életformát felcserélte a bányászattal. Az akkor induló kezdetleges bányászatban vállalt munkát, ezért Eislebenből a család – rövid tartózkodás után – 1484-ben Mansfeldbe költözött. A szerény jövedelemmel rendelkező *Luther János* megtalálta számítását, mert már 1491-ben Mansfeld legtekintélyesebb családjai közé tartozott és a városi tanács tagja lett.

A Luther-házban szigorú takarékoság és vasfegyelem uralkodott. Ezt a kiterjedt család eltartása is indokolta, gyors egymásutánban kilenc gyermekük született. Az apa nem kimélte a pálcát sem a nevelésben. Édesanyja is szigorú nevelőnként maradt meg *Márton* emlékezetében. A felnőtt *Luther* így emlékezik gyermekkorára: „Nagy szigorúsággal neveltek engem szüleim s szinte bátorlanná tettek. Nem tudták helyesen mérlegelni, hogy az ember veleszületett hajlaman a javításokat milyen eszközökkel vigyék véghez. Úgy kell büntetni, hogy alma is legyen a vessző mellett.”

Luther ötévesen került a mansfeldi latin iskolába. Itt a régi, középkori módszerekkel folyt a tanítás. A szó szoros értelmében beleverték a latint, az írást és olvasást a tanulóba. *Luther* a visszaemlékezéseiben csak „szamáristállónak” és „ördögiskolának” nevezte ezt az iskolát. Nem véletlenül azt jegyezték fel *Lutherről*, hogy csendes, tartózkodó és a szigorú rend miatt félnék, de tehetséges diák volt. 1496-ben a sokkal igényesebb Közös élet testvéreinek iskolájába került Magdeburgba, majd egy év múlva az eisenachi Szent György iskola tanulója lett, ahol zenei-költői nevelésben részesült.

Eisenachban éltek ugyan rokonai, de szegé-

nyek voltak. Ezért egy vagyonos kereskedő felesége, *Kotta Orsolya* asszony fogadta be házába a tehetséges, szép hangú fiút, aki vídám fiatallá nőtte ki magát, de a derű szomszédságában ott fészkelte az öröklött melankólia, a töprengésre való hajlam is. Társaival – akkori szokás szerint – házról házra járva, vallásos énekeket énekeltek, illedelmesen megköszönve, ahol énekükért pénzt vagy ételmezt kaptak.

1501-ben a család anyagi helyzete megengedte, hogy *Márton* a kor egyik leghíresebb német egyetemén, Erfurtban folytassa tanulmányait. Az apja minden nélkülözhető garast elsőszületett fia képzésére fordított, hogy jó hírű jogászt, úriembert faragjon a fiából. Először a tudományok alsó fokával ismerkedett meg, melynek főbb tárgyai a grammatika, retorika és logika voltak. Másfél év alatt elvégezte a magasabb fokot, és már 1505-ben elnyerte a magiszteri fokozatot. Megvalósíthatta volna édesapja álmát, hogy ügyvédként jó állami vagy városi állásban helyezkedhessen el. Az egyetem elvégzése után azonban az élete váratlanul más irányba fordult.

Ezt a fordulatot töprengésre való hajlama, vallásos lelkiülete és nem mindennapi események váltották ki. Többször került közvetve vagy közvetlen a halál közelébe, és elfogta a középkori embert állandó rettegésben tartó halálfélelem: hogyan állhat meg Isten ítélő széke előtt? 1505 nyarán még megrázóbb élmény érte: „Egyszer Erfurt közelében, Stotternheim falu mellett hatalmas vihar lepett meg. Közvetlen mellettem csapott le a villám, s engem félelem fogott el, hogy hirtelen, megtérés nélkül kell meghalnom. A haláltól körülvéve, Szent Annát, a bányászok védőszentjét hívtam segítségül, és megfogadtam, hogy kolostorba lépek: Szent Anna, segíts, szerzetes leszek.” Később megbánta fogadalmát. Apja érthető módon megharagudott rá. Mégis – barátaitól búcsút véve, akik a kapuig kísérték – 1505. július 17-én belépett az erfurti Ágoston-rendiek kolostorába...

Sárkány Tiborné

Fogadalmi kereszt

Fekszem a műtőasztalon, deréktől lefelé érzéstelenítve. A két orvos izzad, kalapál. Néha hatalmasat rándul a testem, de nem érzek fájdalmat. Végre sikerül kivenniük a jó negyven centiméter hosszúságú velőürszeget a combcsontomból. Kékeslila árnyalátú orvosi fémet mutatnak.

– Doktor úr, ezt szeretném elkérni – mondom.

– Sajnos nem adhatjuk oda – válaszolja dr. *Kerekes Lajos*. – Mihez kellene?

– Keresztet szeretnék belőle csináltatni oda, ahol volt a balesetem.

– Sajnos, nem lehet.

Tovább folytatják a munkát, majd kitolnak a műtőből. Egy évvel korábban, amikor a lóval együtt hanyatt estünk és beletették a „vasat” a lábamba, akkor a műtét utáni napokban minden mozdulat kinkeserves fájdalommal járt. Fel vagyok rá készülve, hogy most is ez vár rám, ahogy megszűnik az érzéstelenítő hatása.

Fent a kórteremben tapogatom a lábamat. Lassan visszatér az érzékelés és mozgatni is tudom. A gerincbe történt érzéstelenítésbe se csúszott hiba. Most már tényleg túl vagyok az egészen, pedig mennyivel rosszabb vége is lehetett volna! Ha például nem a lábammal csapódunk a villanyoszlopnak, hanem a gerincemet éri az ütés vagy a fejemet... Vagy mi lett volna, ha a lipicai félvér alá szorulok? Hiszen egyedül voltam, úgy kellett mobiltelefonon hívni a barátaimat, akik azonnal jöttek segíteni, és a mentőt is hívták. Hálás vagyok, hogy túléltem. Csak azt sajnálom, hogy azt a „vasat” nem adhaták oda.

Mindennek immár öt esztendeje. A kereszt állításának gondolata azonban megmaradt, és velőür-szeg helyett fából készült a kereszt. Sok-sok tervezgetés után kialakult a végső elképzelés, amit a megvalósítás követett: egy téglából és faragott kőből készült,

aszlopszzerű építmény, amelynek az első oldalára van felfogatva a fakereszt. A kereszt fölé kerámia koronát tartanak fehér angyalkák, arcukon alig látható bölcs mosollyal. S mivel feleségem, én és három fiunk is evangélikus, az emlékműre Luther-rózsákat is tettem *Lőrincz Luca* keramikussal. A majolikák miatt egészen kecskemétesre sikerült a mű – szándékosan, hiszen valamikor Lakitelek is Kecskemét közigazgatási területéhez tartozott.

Luca egy évet dolgozott a kerámia díszeken, én meg hol őt, hol *Fekete József* építési vállalkozó barátomat sürgettem, mert fogadalmat tettem: addig nem lesz újra saját lovam, amíg a kereszt el nem készül.

Hála Istennek, elkészült, és idén, március negyedike napsütéses délelőttjén evangélikus szertartás szerint lett megáldva. *Kis János*, *Hulej Enikő* és *Schermann Gábor* lelkészeknek ezúton is köszönjük a szolgálatot ezen a szép családi ünnepen. *Raisz Árpád*

*A keresztfához megyek, mert máshol nem
lelhetek Nyugodalmat lelkeknem. Ott könnyár-
ban leborulok, Büntheremtől szabadulok,
Hol a büntelen szenved.*

*Isten ama Báránya Hogy' jut a keresztfára?
Mért foly alá szent vére? Értem tette ezt
Jézusom, Fájó szívvel hiszem, tudom,
Lelkem örök üdvére.*

*Én voltam az elveszett, Aki halált érdemelt,
Kire gyászos éj szakadt. Isten Fia, a jó pásztor
Megváltott a bűn átkától:
Üdvöm, napom feltámadt.*

*Csodás égi szeretet! Szívem mindent elfeled,
Ami engem földre von. Csak rád nézek, én
Megváltóm, Szereteted siring áldom,
Győzedelmes Krisztusom.*

*Tied vagyok, Jézusom, Megyek keresztutadon,
Nyugtot, békét így lelek. A szeretet hozzád
kapcsol, Boldog, aki híven harcol -
Veled mindig győzhetek!*

Evangélikus énekeskönyv, 208. ének

Húsvéti kvíz

Az evangéliumok utolsó fejezeteiben olvashatunk Jézus feltámadásáról és a Feltámadottal való találkozásokról.

Ha a helyes válasz betűjelét bekarikázzuk a rejtvényben, megkapjuk a Jézus személyével és küldetésével kapcsolatos megfejtést.

1. A zsidó húsvét
I. passió M. páska K. púrium
2. Ők értesültek elsőként a feltámadásról
R. tanítványok S. főpapok E. asszonyok
3. „A hét első napja”
T. hétfő I. szombat G. vasárnap
4. Jézus sírjában volt húsvét hajnalán
S. Jézus teste V. angyal E. semmi
5. Így köszöntötte a Feltámadott tanítványait
Á. Békesség néktek! N. Ne féljetek!
T. Legyetek üdvözölve!
6. Erről ismerték fel Jézust Emmausban
F. külseje Z. szavai L. kenyér megtörése
7. A kételkedő tanítvány
T. Tamás I. Júdás U. Péter
8. Jézus feltámadása és mennybemenetele között eltelt idő
A. 3 nap Ó. 40 nap S. 3 év

Keresse gyülekezetünket a facebookon is!

Kecskeméti Evangélikus Egyház

Vasárnapi igehirdetések, hírek, események gyülekezetünk honlapján:

<http://kecskemet.lutheran.hu>

Konfirmációi istentisztelet lesz április 23-án, a húsvét utáni vasárnapon 10 órai kezdettel a kecskeméti evangélikus templomban. Különleges alkalom ez a fiatalok és a családok életében. Szeretettel hívjuk gyülekezetünk tagjait erre az ünnepi alkalomra, hogy részvételünkkel is jelezhessük feljűk közösségünk befogadó szeretetét.

Gyerekszám

A Tízparancsolatot vesszük a negyedikessel. A hatodik parancsolatot így olvassa egyikük:
– Ne panaszkodj! *(Helyesen: Ne paráználkodj!)*

Kis másodikunk kérdezi:
– Isten játékból van vagy nem játékból?

Keresztelő Jánosról tanulunk, aki a bibliai leírás szerint teveszőr ruhát viselt. A hittanosok nekilátnak, hogy lerajzolják őt a füzetbe, de felmerül a kérdés:
– Két püpot is rajzoljak neki?

Az aranyborjú története kapcsán beszélgetünk a bálványszobrokról.
– Mit készített Áron a népnek? – olvasható kérdés a tankönyvben.
Hittanosunk szerint: Műiestent.

Készülünk a hittanversenyre, Pál apostol történetét tanuljuk. Az egyik történet címe:
– Pál és Barnabás meggyógyította a sántát...
(Helyesen: sántát)

Az úrvacsorai oltámál – a gyermekekkel együtt – még csak áldásban részesül a konfirmandus fiatal. Utána odasúgja édesanyjának:
– Most már áldott jó gyereked van...

Dolgozat a gimnazistákkal:
– Írd le a tíz csapást!
– Az első: Tiszteld atyádat és anyádat! *(Ez nem az első csapás, hanem a negyedik parancsolat.)*

Lélekzet - A Kecskeméti Evangélikus Gyülekezet hírlevele - 2017/1. szám - Húsvét

Szerkesztő: Hulej Enikő. Olvasószerkesztő: Zsolczainé Vitális Judit.

Lelkési Hivatal címe: 6000 Kecskemét, Arany János u. 1. Telefon: 76/323-506; mobil: 20/824-3391; e-mail: janos.kis@lutheran.hu; hulejeniko@gmail.com. Honlap: <http://kecskemet.lutheran.hu>

Soli Deo Gloria közhasznú alapítványunk adószáma: 19049498-1-03

Magyarországi Evangélikus Egyház technikai száma: 0035